

Annelerin Do?um Sonu G?venlik Hisleri ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Annelerin Do?um Sonu G?venlik Hisleri ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16050>

Özet

Annelerin Do?um Sonu Güvenlik Hisleri Ölçe?i, annelerin do?um sonras? dönemdeki (genellikle ilk hafta) **psikolojik** ve **fiziksel iyi olu?** ile birlikte hissettikleri **güvenlik hislerini** ölçmek amacıyla uyarlanm?? 18 maddelik bir psikometrik araçtır. Ölçek, ebe/personel deste?i, genel sa?lık durumu, aile ba?lar? ve emzirme deneyimleri gibi **postpartum** dönemdeki kritik faktörleri de?erlendiren dört alt faktöre sahiptir. 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak, annelerin subjektif deneyimlerini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Geçkil ve ark. (2016) taraf?ndan gerçekleştirilmi?tir. Yap?lan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in Türkçe popülasyonda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir. Bu araç, hem?irelik ve psikoloji alanlar?nda do?um sonras? bakım kalitesini art?rmak ve risk alt?ndaki anneleri erken tespit etmek için önemli bir potansiyel ta??maktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonu, Postpartum, Güvenlik Hisleri, Annelik, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Emzirme, Aile Deste?i.

Yazarlar

Geçkil, E., Koçak, V., Altuntu?, K., ve Ege, E.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, annelerin do?um sonras? ilk hafta boyunca deneyimledikleri **güvenlik**, destek ve genel **iyi olu?** düzeylerini standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Bu, sa?lık profesyonellerine annenin duygusal durumunu ve çevresel destek alg?s?n? h?zli?ca de?erlendirme imkanı sunarak, gerekli müdahale ve destek hizmetlerinin planlanmas?na olanak tan?r.

Ölçek, özellikle hastane ortam?nda verilen bakım?n (ebe/personel tutumu) ve aile içindeki duygusal deste?in annenin güven hissi üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlar. Bu sayede, annenin **postpartum** adaptasyon sürecinin kalitesi hakk?nda detayl? bilgi edinilir.

Yap?

Annelerin Do?um Sonu Güvenlik Hisleri Ölçe?i, do?um sonras? annelik rolüne geçi?in çok boyutlu do?as?n? yans?tan dört temel psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapılar, annenin hem çevresiyle olan etkile?imini hem de içsel duygusal durumunu kapsar.

Ölçek, 18 madde aracılığıyla; **Güçlendirici Davran??** (sa?lık personelinden al?nan destek), **Genel ?yilik** (anksiyete ve endi?e düzeyi), **Aile Ba?lar?** (e? ve aileden al?nan duygusal destek) ve **Emzirme Davran???** (emzirme sürecindeki ba?ar? ve sorunsuzluk) faktörlerini de?erlendirir. Bu faktörler, annenin do?um sonrası dönemde kendini güvende hissetmesi için gerekli olan temel psikososyal kaynaklar? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve geçerlili?ini belirlemek amacıyla kapsamlı psikometrik analizler yapılmı?tır. **Kapsam Geçerlili? İndeksi (KG?)** puanı 0.89 olarak hesaplanmı?tır, bu da ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Yapılan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)**, önerilen dört faktörlü yap?nın Türkçe örneklemede iyi bir uyum sergiledi?ini kanıtlamı?tır. DFA sonuçları şöyledir: Ki-kare de?eri (X^2) = 229.04, serbestlik derecesi (df) = 129, X^2/df oranı = 1.78. Ayrıca, **Yaklaşık Hata Karekök Ortalaması (RMSEA)** de?eri 0.059 olarak bulunmuştur. X^2/df oranının 3'ün altında ve **RMSEA** de?erinin 0.06 civarında olması, modelin mükemmel veya iyi bir uyum sağladığına işaret etmektedir. Bu bulgular, ölçe?in teorik yapısnın ampirik verilerle desteklendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık açısından yüksek sonuçlar vermiştir. Ölçe?in toplam iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach's alfa** de?eri .84 olarak tespit edilmiştir, bu de?er ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve aynı yapıyı ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in zamana karşı kararlılığın ölçen **test-tekrar test korelasyon** katsayısı ise .93 gibi oldukça yüksek bir de?erde bulunmuştur. Bu yüksek korelasyon, annelerin güvenlik hislerinin kısa vadede stabil oldu?unu ve ölçe?in tekrarlı ölçümlerde güvenilir sonuçlar verdi?ini kanıtlar niteliktedir.

Faktör Analizi

Annelerin Do?um Sonu Güvenlik Hisleri Ölçe?i, 18 maddeden oluşan ve **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile dört alt faktörden oluştu?u belirlenmiş bir yapıdır. Bu faktörler, do?um sonrası deneyimin farklı yönlerini temsil etmektedir:

Güçlendirici Davran?? (1 madde): Bu faktör, do?um sonrası servisinde ebe veya diğer sa?lık personelinin annelere yönelik sergiledi?i olumlu ve destekleyici tutumu ölçer.

Genel ?yilik (9 madde): Annenin do?um sonrası ilk hafta boyunca yaşadığı endi?e, kaygı ve

genel duygusal durumu ile ilgili maddeleri içerir.

Aile Ba?lar? (3 madde): E?in veya yak?n aile üyelerinin do?um sonrası dönemde anneye sa?lad??? duygusal ve pratik deste?i de?erlendirir.

Emzirme Davran??? (5 madde): Do?um sonrası ilk hafta boyunca emzirme sürecinin sorunsuz ve ba?ar?l? ilerleyip ilerlemedi?ini sorgular.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 18 maddelik, 4 alt faktörlü, 4'lü Likert tipi öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Anneler.

Ya? Grubu: Yeti?kin anneler (Do?um sonrası dönemdeki kad?nlar).

Popülasyon Detaylar?: Do?um sonrası ilk hafta içinde olan anneler.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? 1 (Hiç kat?lm?yorum) ile 4 (Tamamen kat?l?yorum) arasında derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonrası Bak?m, Ebe Deste?i, Aile Deste?i, Emzirme, Psikolojik ?yi Olu?, Faktör Analizi, Güvenilirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresi: and.sile@hotmail.com

Sorumlu Yazar: Vesile Koçak

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izinler ve ücret bilgileri, ilgili makalenin sorumlu yazar? (Vesile Koçak) veya yay?nc? arac?l???yla talep edilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [annelerin-dogum-sonu-guvenlik-hisleri-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynakça

Geçkil, E., Koçak, V., Altuntu?, K., ve Ege, E. (2016). Annelerin Do?um Sonu Güvenlik Hisleri Ölçe?i. *Anadolu Hem?irelik ve Sa?lk Bilimleri Dergisi*, 19(4), 233-242.

Annelerin Do?um Sonu Güvenlik Hisleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek 18 maddeden ve 4 alt faktörden olu?maktadır.

Güçlendirici Davran?? (1m): Do?um sonu servisinde ebe/personel olumlu ve destekleyici bir tutuma sahipti.

Genel ?yilik (9m): Do?um sonras? ilk hafta boyunca kendimi endi?eli hissettim.

Aile Ba?lar? (3m): Do?um sonras? ilk hafta boyunca e?im bana duygusal olarak destek oldu.

Emzirme Davran??? (5m): Do?um sonras? ilk hafta boyunca emzirme sorunsuz devam etti.